

Streszczenie

Borelioza jest wielonarządową chorobą, wywołaną przez krętki *Borrelia burgdorferi sensu lato*, których wektorem są kleszcze. Notowana jest u ludzi oraz różnych gatunków zwierząt, w tym psów. Badania prowadzone na berneńskich psach pasterskich (BPP) wskazują, że u przedstawicieli tej rasy, u osobników nie zdradzających żadnych objawów klinicznych choroby, bardzo często stwierdza się dodatnie wyniki szybkich testów serologicznych dla *Borrelia burgdorferii*. Wynika z tego, że borelioza może być zbyt często i niewłaściwie rozpoznawana u BPP. W ramach doktoratu przeprowadzono badania, których celem była: ocena przebiegu klinicznego oraz częstotliwości stwierdzania boreliozy u berneńskich psów pasterskich w Polsce, ocena przydatności szybkich testów serologicznych do diagnostyki choroby z Lyme u berneńskich psów pasterskich oraz analiza proteomiczna surowicy berneńskich psów pasterskich reagujących dodatnio w szybkich testach serologicznych w kierunku boreliozy. Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły wykazać, że berneńskie psy pasterskie, mogą chorować na pełnoobjawową boreliozę, a głównym jej czynnikiem etiologicznym na obszarze Polski jest *B. afzelii*. Spośród parametrów hematologicznych i biochemicznych surowicy, białko C-reaktywne może być wykorzystane u jako marker skuteczności terapii boreliozy z Lyme, jak i do różnicowania bezobjawowych berneńskich psów pasterskich reagujących dodatnio w szybkich testach serologicznych w kierunku boreliozy z psami tej rasy faktycznie cierpiącymi na chorobę.

Problemem natury diagnostycznej dotyczącym boreliozy u BPP, jest fakt, iż znaczny odsetek zdrowych berneńskich psów pasterskich reaguje dodatnio w szybkich testach serologicznych dla *Borrelia*, pomimo tego, że techniką Western blot w ich surowicy nie stwierdza się przeciwciał swoistych dla krętków. Sytuacja ta może być powodowana obecnością w surowicy BPP wykazanych badaniem Maldi TOF dwóch frakcji białkowych o masie 7630 i 15260 kDa. Frakcje te mogą być użyte do różnicowania psów seropozytywnych i seronegatywnych dla *B. burgdorferi* w szybkich testach.

Jak wykazały badania własne rozpoznawanie boreliozy u berneńskich psów pasterskich w oparciu o wykorzystanie szybkich testów serologicznych obarczone jest dużym błędem. Z uwagi na różnorodność objawów klinicznych choroby z Lyme i ich późniejsze konsekwencje zdrowotne diagnostyka serologiczna choroby wymaga bezwzględnego potwierdzenia obecności swoistych przeciwciał metodą Western blot, opartej na wykrywaniu przeciwciał klasy IgG i IgM dla antygenów *Borrelia burgdorferi*.

Słowa kluczowe: badanie serologiczne, berneńskie psy pasterskie, *Borrelia burgdorferi*, proteomika Western blot.